

## Hayat hayalleri de aşar sınırları da...

Kararlarımızın arkasında ne kadar ve nereye kadar dururuz? Umarsız, yalnız, yoksunluk içindeki insanlar için de yapabileceğimiz var mıdır? Hayatı, dünyayı nasıl algılıyor, yakın ve uzak geleceği nasıl görüyoruz? Bunca soruna karşın çözüm ya da umut içimizde bir yerlerde mi? Değilse dağlar ardında mı? Yer yer mizahi bir dille çıkardığı yolculukta “Çadırda Bir Yıl”, çok daha fazlasını düşünmeye bir çağrı olarak çalıyor kapımızı.

### Y. BEKİR YURDAKUL

Zaman zaman ‘Dünya her geçen gün daha kötü bir yer oluyor.’ diye bir cümle kuruyorum. Sonra oturup kendimi bu yargının doğru olmadığına inandırmaya çalışıyorum. Teknoloji, diyorum, bilişim diyorum, iletişim ve ulaşım olanakları diyorum... Ne dersem diyeyim, aklımı bir parça kandırsam da gönlüm bir türlü ikna olmuyor dünyanın iyiye gitmekte olduğuna... Çünkü adaletsizlik, açlık, yersiz yurtsuzluk, evsiz barsızlık, savaşlar, daha çok kâr uğruna yok edilen yeşil, her geçen gün tükenen su... Ve usta sanatçı **Ruhi Su**’dan dizeler çınıyor kulağımda “*Herkese yeter dünya/ Herkese yeter ekmek...*” Ama yetmiyor işte! Milyonlar yoksunluk içinde kıvranırlarken birileri, bir eli yağda öteki balda, daha çok pay türküsünü söylüyor, söyletiyor da bir yandan. Hem de payına yokluk düşenlere...

Neredeyse dört bir yanımızda patlayan bombalar, ateşlenen silahların yurtlarından ettiği milyonlarca insan, evsiz ekmeksiz başka topraklarda alıyor soluğu... En çok da çocuklar; anababasız, ekmeksiz, oyunsuz, arkadaşsız kalanlar. İşte, bu “yalnız” çocuklara kucak açanlar da daha çok çocuklar. İsviçre’de yerleşik dostlarımdan dinlemiştim, okullarda “mülteci” çocuklar üzerine bir araştırmaya ilişkin çocukların yaklaşımını vurgulayan bir anıydı. Dersliğe giren görevlinin, ‘Sınıfınızda mülteci var mı?’ sorusuna çocuklardan birinin ‘Yok, biz hepimiz çocuğuz!’ yanıtı, ders olmanın ötesinde bu umarsızlığı yaratanlar için şamar gibiydi de...

Hollandalı ödüllü yazar **Tiny Fisscher**’in, “Çadırda Bir Yıl” adlı yapıtını okurken hep aklımın bir köşesinde uçuşup durdu bu gerçekler.

### ÖNEMLİ OLAN FARK YARATMAK

Hikâyemiz; “eskiler”in “parayla ayak işi yapmak” diye tarif ettiği, şimdilerde “challenge” olarak söylenegelen bir çalışmayı Sinan Öğretmenin ortaya atmasıyla başlıyor.

Kendisi de bir göçmen olan Sinan Öğretmen, çocukları için bir “challenge haftası” düzenlediğini açıklar. Öyle sıradan, sosyal medyada bolca rastlanırlara benzemeyecektir bu etkinlik. Hedef iyi bir amaç uğruna para toplamaktır. Bir yanıyla da çocuklar kendi hayatlarında meydan okumak istedikleri



şeyi ve bu yolla ulaşmak istedikleri hedefi de kendileri seçecektir.

Sinan Öğretmen;  
**Bertolt Brecht**’in,  
“Çöpçü müsün/  
Süpürdüğün  
sokaktan  
geçenler/  
Burayı  
dünyanın en iyi  
süpürmüş

desinler” diye tanımladığı, “işini iyi yapan” insanlardan biridir. Çocuklarını her akşam bir merak ve heyecanla yollar evlerine, her sorunu bütün çocuklarını “kazananlar” kılarak çözer anlatı boyunca da...

## ARKA BAHÇEDE BİR ÇADIR

Öğretmenin, “Bu bir hafta boyunca kendinize meydan okurken başkaları için de kaynak yaratın. Ancak bunu normalde yapmak istemeyeceğiniz bir şeyi yaparak gerçekleştirin.” açıklamasının ardından herkes ürkütüğü, korktuğu, uzak durduğu, sevmediği neler varsa birinde karar kılar. Kahramanımız Kuğu'nun yolculuğuysa Sinan Öğretmen dijital tahtaya çadır kampında kalan Suriyeli kardeşlerin görüntüsünü yansıtınca çıkar ortaya: Kuğu, evlerinin arka bahçesinde bir çadırda uyuyacaktır hem de bir hafta değil, tam bir yıl boyunca. Üstelik geceleri bahçeyi kuşatan zifiri karanlıkta... Odasında bile ışısız uyuyamayan Kuğu için bu seçim aslında alabildiğine korkutucudur. Ne ki ok yaydan çıkmıştır. Dahası on birine basmak üzere olan Kuğu, annesinin “farklı bir şey düşün”, deyişini de dikkate alıp çitayı hayli yükseltmiştir. Hedefi de yüksek koyar: Mülteci çocuklar yararına para toplayacaktır hem de tam kırk bir avro!

Çadır, evlerinin arka bahçesine kurulur. Bir Norveç tatilinde tanıştığı, en iyi arkadaşı olacağını düşünürken erken yitirdiği arkadaşı Odd'un adını verir çadırına Kuğu. Ve on birinci yaş gününde, aynı zamanda Dünya Kız Çocukları Günü olan 11 Eylül'de başlar bu hiç de kolay olmayan macera ya da “meydan okuma”.

## HAYATA YENİDEN BAKMAK

**Ömür Akyüzlü Lüker**'in özenli çevirisiyle çıktığımız bu heyecan dolu yolculuk Kuğu için de hepimizin yaşadığı duygu-akıl çatışmasının bilinen ancak oldukça ilginç seyriyle bizi baştan sona anlatının içinde tutar. Kuğu ve arkadaşları “meydan okuma”larında ne denli başarılı olacaklardır? Özellikle büyük oynayan Kuğu, dört mevsimi kapsayacak, kendisi için korku dolu geceler demek olan bu yolculuğu nereye kadar sürdürebilecek midir? Dahası hedeflediği yardım miktarını sağlayabilecek midir?

Hepimizin korkuları var. Ya da sevmedikleri, hoşlanmadıkları, uzak durdukları... Onları unutmayı ya da uzağımızda tutmayı da seçebiliriz, onlarla yüzleşmeyi, baş etmeyi de... “Çadırda Bir Yıl”, sunduğu heyecan dolu yolculukla aslında hayatımıza gerçekçi, sahici bir gözle yeniden bakmaya, mücadele gücümüzü tartmaya, bunun yanında kişisel ve toplumsal sorunlara yaklaşımımızı gözden geçirmeye de çağırıyor.

Hiç kimse durup dururken, tamamen keyfi nedenlerle evini barkını terk etmez. Göçmenin, yer değiştirmenin arkasında yatan bir ya da daha çok neden her zaman vardır. **Fisscher**'in çağırısı, çocukların hayata ve sorunlara bakışındaki farklılığı vurgulamanın ötesinde Kuğu'nun macerasına özenle dahil ettiği yetişkinler aracılığıyla insanlığın bu büyük trajedisi üzerine de yeniden ve nesnel bir yaklaşımla düşünmemizi de barındırıyor.

Bir sorunun çözümünde ortaya çıkan yepyeni arkadaşlıklar, dayanışma, beceriler, kendimizi yeniden “yapma” yolculuğu bağlamında da değerli bulduğum “Çadırda Bir Yıl”; dünyayı kuşatan bunca kötülüğe karşın iyinin, iyiliğin, bir şey yapılabileceğinin de hep var olacağına yönelik umutların da yanında duruyor.

**Çadırda Bir Yıl/ Tiny Fisscher/ Türkçeleştiren: Ömür Akyüzlü Lüker/ Uyurgezer Yayınları/ 271s./ 10+/ 2024.**

Desen: **Sophie Pluim**